

ZONNEBEKE

Geïntegreerd gemeentelijke cultuurbeleidsplan 2007-2013

Woord vooraf

Met dit cultuurbeleidsplan 2007-2013 willen wij vooral een werkinstrument aanbieden voor het cultuurbeleid van de volgende jaren. We hebben er dan ook voor gekozen om onszelf niet vast te pinnen maar hebben krijtlijnen uitgezet waarbinnen er voldoende ruimte is voor creativiteit en om in te spelen op actuele trends en tendensen.

Erfgoed neemt een centrale plaats in binnen ons plan. Erfgoed is immers “in” en we willen als beleid hierop ingaan. We zullen dan ook de nodige middelen moeten voorzien om dit onderdeel van ons plan waar te maken. Wij zijn er ook van overtuigd dat een degelijk erfgoedbeleid niet louter lokaal kan, maar waardering en ondersteuning verdient van de Vlaamse overheid.

De andere onderwerpen die in het plan aan bod komen zijn e-cultuur, gemeenschapsvorming, cultuurparticipatie & cultuurspreiding en levenslang leren. Deze hebben stuk voor stuk hun impact op onze beleidskeuzes en onze toekomstige werking. We willen rond deze thema's de nodige dynamiek ontwikkelen.

Als kleine gemeente worden we onvermijdelijk geconfronteerd met beperkingen vooral op financieel en infrastructureel vlak. Uit dit oogpunt is de intergemeentelijke culturele samenwerking (CO₇) ook van heel groot belang.

De bakens zijn uitgezet, nu zijn we klaar om het plan te implementeren en vorm te geven. We danken de talrijke vrijwilligers die de voorbije maanden mee hielpen om dit plan vorm te geven. Tijd voor actie dus nu. Het belooft een boeiende periode te worden.

Schepen van Cultuur

Franky Bryon

Hoofdstuk I : Proces van de cultuurbeleidsplanning

I Beschrijving van de communicatie en de participatieacties

Wat vooraf ging

Cultuurbeleidsplanning in dergelijke planvorm is voor de gemeente Zonnebeke een relatief nieuw verhaal. De gemeentelijke openbare bibliotheek schreef zijn beleidsplan 2003-2007 als een eerste poging om op een gestructureerde manier het beleid van de bibliotheek voor een langere periode vast te leggen. De krachtlijnen van dit eerste plan zijn grotendeels waargemaakt. Tal van doelstellingen die in het vorige beleidsplan naar voren zijn geschoven, werden gerealiseerd. We denken onder meer aan het oprichten van een leesclub, het optrekken van het collectiebudget, het jaarlijks installeren van een Kinder- en Jeugdjury, aankoop van nieuw AVM-meubilair, het meer onder aandacht brengen van de bibliotheek in de pers en het gemeentelijk informatieblad, het meewerken aan het regionaal samenwerkingsverband, het introduceren van een meer publieksvriendelijke plaatsing (ZIZO prentenboeken en ZIZO volwassenen), het organiseren van uitbreidingsactiviteiten in samenwerking met de culturele dienst, jeugddienst en verenigingen van de gemeente. Vanzelfsprekend moeten hier ook de engagementen opgenoemd worden die zijn aangegaan in het kader van de toetreding tot het provinciaal bibliotheekstelsel (PBS) West-Vlaanderen en de realisatie van de nieuwe bibliotheek die in het voorjaar 2008 zijn deuren opent.

Pas in 2005 werd een aanzet gegeven tot het opstellen van een cultuurbeleidsplan, dat als vertrekbasis dient voor dit eerste geïntegreerde cultuurbeleidsplan 2007 - 2013, dat zowel aandacht schenkt aan de culturele werking als aan de bibliotheekwerking.

Globale aanpak

We kiezen in dit plan voor een gelijkaardige aanpak. De inwoners werden zo dicht mogelijk betrokken bij dit proces. We luisterden aandachtig naar hun verzuchtingen, wensen, opmerkingen en bedenkingen op diverse discussieavonden die liepen onder de noemer 'Slokje Cultuur'.

Daarnaast hebben we een aantal sleutelfiguren uit het werkveld bevestigd over hun visie op lokale cultuur en de vertaling in concrete acties.

Ook de intergemeentelijke cultuurbeleidsplanning, het CO7-samenwerkingsverband, wint aan belang. Tendensen en evoluties die zich op dit niveau aftekenen, werden in de mate van het mogelijke ook meegenomen in dit beleidsplan en zullen daarnaast in een regionaal cultuurbeleidsplan verwerkt worden.

Dit proces heeft heel wat teweeg gebracht en we kunnen stellen dat dit plan de vrucht is van een kritische reflectie over de richting die we de komende zes jaar op cultureel vlak willen uitgaan in Zonnebeke.

II Communicatie en inspraak

A. De regiegroep

Net als bij de opmaak van het eerste plan kozen we voor een regiegroep die verantwoordelijk was voor de voorbereiding en de opmaak van het plan.

Bij de samenstelling van de groep hebben we in de eerste plaats de vrijwilligers aangesproken die bij het eerste plan actief betrokken waren. De meerderheid van toen verklaarde zich opnieuw akkoord om ook nu mee te werken. Gezien de bibliotheek een belangrijk onderdeel vormt, participeerde een vertegenwoordiger van de bibliotheekcommissie in de groep. Tenslotte werd de groep aangevuld met professionele actoren uit het culturele veld en de beleidsverantwoordelijke voor cultuur.

Samenstelling

- Schepen van Cultuur Franky Bryon
- Cultuurbeleidscoördinator Kristof Pector
- Bibliothecaris Bart Verschaeve
- Communicatieambtenaar Sonja Hauspie
- Jeugdconsulent Stijn Dujardin
- Ondervoorzitter bibliotheekcommissie Luc Desodt.
- Vrijwilligers van het culturele werkveld : Frans Claus (Beselare), Paul Vanlerberghe (Passendale), Noël Vandewiele (Zonnebeke) en Frans Desmet (Geluvelde)

B. Slokje Cultuur: 2006 - 2007

We wilden ook graag de polsslagen voelen van wat leeft op cultureel vlak in de verschillende deelgemeenten. Daarom betrokken we op een actieve manier de inwoners van de vijf deelgemeenten. Deze avonden liepen onder de noemer "Slokje Cultuur". In een gemoedelijke sfeer werd gepeild naar de behoeften en witte vlekken van de culturele werking. Iedere avond werd afgerond met een glaasje, het moment bij uitstek om rustig na te praten. Op deze avonden kregen we vooral opmerkingen met betrekking tot gebruik infrastructuur en voorstellen om de service op dit vlak te verbeteren. Daarnaast werd vooral ingegaan op de in standhouding van erfgoed.

Data en plaatsen van 'Slokje Cultuur':

23 oktober – Zandvoorde

6 november – Geluvelde

13 november – Beselare

20 november – Zonnebeke

30 november – Passendale

4 juni 2007 – Zonnebeke (algemene toelichting bij het plan)

C. Bevoorrechte getuigen

In het kader van de situering en onderzoek naar sterktes en zwaktes van het plan werden een aantal bevoorrechte getuigen aangesproken onder andere Marnix Paesbrugghe (Streekgericht bibliotheekbeleid provincie West-Vlaanderen), Piet Chielens (coördinator In Flanders Fields Museum), Trees Degryse (voorzitster Davidsfonds en voortrekker bij de organisatie van allerlei culturele activiteiten), Luc Verweider (ex-directeur basisschool De Zonnebloem Zonnebeke), Filip Bourry (Streekgerichte werking provincie West-Vlaanderen). Zij benaderden het culturele werkveld vanuit een brede maatschappelijke visie en vanuit hun sector.

D. Info Zonnebeke & gemeentelijke website

Het gemeentelijk infoblad Info Zonnebeke en de gemeentelijke website werden gebruikt om de inwoners te informeren.

E. Communicatie met de gemeentelijke adviesraden

De inhoud en de krachtlijnen van het plan werden in de diverse adviesraden (jeugdraad, seniorenraad, cultuurraad en bibliotheekcommissie) besproken en de opmerkingen werden verwerkt in het definitieve plan.

F. Media

Er werd gebruik gemaakt van de regionale dag- en weekbladen om de inwoners te informeren over de evolutie van het plan.

G. CO₇

Er werd met de partners van de intergemeentelijke samenwerking overleg gepleegd rond de samenwerking op intergemeentelijk vlak (Ieper, Poperinge, Heuvelland, Mesen, Zonnebeke, Vleteren en Langemark-Poelkapelle). Gelijktijdig werd ook op intergemeentelijk vlak een beleidsplan uitgewerkt. Het is complementair aan het lokale cultuurbeleidsplan.

H. Afstemming op de andere beleidsplannen

Uitgangspunt voor het cultuurbeleidsplan vormt vanzelfsprekend de gemeentelijke beleidsnota 2007-2012 die de grote contouren aangeeft waar de gemeente de komende zes jaar voor opteert. De algemene krachtlijnen op cultureel vlak krijgen een vertaling in dit plan. De synergie met het jeugdwerkbeleidsplan, sportbeleidsplan en seniorenbeleidsplan werd eveneens gerealiseerd. Het cultuurbeleidsplan focust ook op het kruispunt tussen jongeren en cultuur, sport en cultuur en senioren en cultuur.

Daarnaast wordt het lokale beleid afgestemd op de regionale werking van CO₇.

III. Communicatieplan

Het cultuurbeleidsplan zal na goedkeuring door de gemeenteraad te consulteren zijn op de gemeentelijke website.

Een verkorte versie met de belangrijkste aandachtspunten zal aan bod komen in Info Zonnebeke, het gemeentelijk informatieblad en zal ook verspreid worden naar de pers.

De diverse adviesraden (jeugdraad, seniorenraad, cultuurraad, bibliotheekcommissie) evenals het Memorial Museum Passchendaele 1917) zullen het beleidsplan in digitale en papieren versie krijgen.

Dit wordt het uitgangspunt om het beleidsplan uit te voeren in een aantal concrete acties. Jaarlijks maken de bibliotheek en de dienst cultuur een actieplan op.

Hoofdstuk II : Situatieschets

I. Geografisch

Zonnebeke bestaat uit vijf deelgemeenten: Beselare, Geluveld-Zandvoorde (fusie sinds 1971), Passendale en Zonnebeke. Het is een landelijke gemeente met naast een aantal dichtbevolkte kernen een meer verspreide bevolking.

Zonnebeke is te situeren binnen de driehoek gevormd door Roeselare, Kortrijk en Ieper. Door deze gunstige ligging kunnen de inwoners van de gemeente gebruik maken van de stedelijke voorzieningen in de directe omgeving. De onmiddellijke nabijheid van de A19 zorgt voor een vlotte mobiliteit naar alle grote centra in Vlaanderen en naar Lille (cultuurstad bij uitstek). Het openbaar vervoer is niet zo optimaal uitgebouwd. Er is een vlotte busverbinding tussen Ieper en Roeselare, die de deelgemeenten Passendale en Zonnebeke aandoet. Geluveld, Beselare en Zandvoorde hebben een minder frequente buslijn naar Ieper en Menen. De Belbus probeert deze leemte voor deze respectievelijke deelgemeenten op te vangen.

De deelgemeenten Zonnebeke en Geluveld zijn op 8 km van het centrum van Ieper. De gemeente is te ver verwijderd van de omliggende steden om zelf tot het stedelijk gebied te behoren en maakt deel uit van het buitengebied. Deze gunstige ligging zorgt ervoor dat de inwoners uit de gemeente vlot kunnen inspelen op het ruime en sterke culturele aanbod op vlak van podiumkunsten in de onmiddellijke omgeving (De Spil Roeselare, De Steiger Menen, CCI Ieper en Lille).

De hoofdgemeente Zonnebeke oefent niet echt een centrumfunctie uit. De deelgemeente Passendale is sterk gericht op Roeselare. Zonnebeke op Ieper en Roeselare. Beselare en Geluveld richten zich voornamelijk op Ieper.

Zonnebeke is 6.757 ha groot. De open ruimte binnen de gemeente Zonnebeke neemt 87,7% van het totale grondgebied in beslag. Ze bestaat voor 84% uit akker- en grasland. De bebouwde ruimte neemt slechts 7,7% van de totale oppervlakte in beslag.

II. Demografisch

Zonnebeke telde op 31 december 2006 11.908 inwoners. Daarvan woonden er 2.529 in Beselare, 1.501 in Geluveld, 2.953 in Passendale, 471 in Zandvoorde en 4.454 in Zonnebeke. Zonnebeke is een aantrekkelijke woongemeente en kent sinds een aantal jaren een positief migratiesaldo, vooral te verklaren door de actieve bouwpolitiek van de laatste jaren.

De leeftijdsopbouw is vergelijkbaar met de Vlaamse situatie. Concreet telt Zonnebeke 3.770 inwoners jonger dan 25 jaar en 3.270 55-plussers. Zonnebeke volgt de algemene trend van een toenemende vergrijzing van de bevolking. Bovendien daalt de verhouding tussen het aantal jongeren en het aantal bewoners tussen de 50 en de 64 jaar. Procentueel neemt het aantal jongeren dus stelselmatig af. Dit impliceert ook dat de gemeente sinds een aantal jaren een erg gedifferentieerd seniorenaanbod aan het ontwikkelen is, dat inspeelt op de culturele behoeften van deze doelgroep.

De vreemdelingen vormen een zeer beperkte groep in onze gemeente, met een aandeel van 1,02 % of 122 inwoners tegenover een Vlaams gemiddelde van 4,7 %. De grootste groep is afkomstig uit de Europese Unie.

Het aantal leefloners blijft sinds een aantal jaren op hetzelfde peil en schommelt rond de 21 (2006). Er is een lichte toename van de dossiers budgetbegeleiding, momenteel worden 73 gezinnen begeleid. Zonnebeke volgt het dossier van 46 asielzoekers op, slechts een beperkt aantal wonen in de gemeente.

III. Bestuurlijk

De gemeente Zonnebeke wordt sinds 2000 bestuurd door een sp.a-Inspraakcoalitie. Burgemeester Dirk Cardoen (Inspraak) en Schepen van Cultuur en Toerisme Franky Bryon (sp.a) bleven na de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 in functie.

Inspraak levert de burgemeester en 2 schepenen, sp.a levert 3 schepenen en de OCMW-voorzitter. De gemeenteraad telt 21 raadsleden verdeeld over Inspraak (8), sp.a (6), CD&V (6) en Vlaams Belang (1).

IV. Cultuurbeleid

Het cultuurbeleid stoelt deels op drie thema's die kenmerkend zijn voor de gemeente: heksen, 14-18 en kaas. Deze thema's bepalen in grote mate de eigenheid van de gemeente en zorgen voor een duidelijke culturele profilering.

Het gemeentebestuur investeerde de voorbije jaren fors in culturele en toeristische infrastructuur. In samenwerking met Toerisme Vlaanderen, Provincie West-Vlaanderen en met Europese middelen (Phasing Out) werd de militaire begraafplaats Tyne Cot Cemetery als erfgoed ontsloten. Oorlogserfgoed kreeg hierbij een hedendaagse invulling. Op die manier bouwde Zonnebeke een brug tussen heden en verleden.

De gemeente werkte het Memorial Museum Passchendaele 1917 uit (open sinds april 2004). Het verhaal van de Eerste Wereldoorlog en vooral dat van de Slag om Passendale wordt op een interactieve manier aan het publiek voorgesteld. De nagebouwde dug-out zorgt voor een sterke realiteitsbeleving.

De aanwezigheid van talrijke oorlogsrelicten uit WO I, militaire begraafplaatsen en monumenten zijn tastbare symbolen die verwijzen naar een van de zwartste bladzijden uit de geschiedenis van de twintigste eeuw.

Talrijke archeologische artefacten uit die periode steken nog in de ondergrond. Zij vormen de stille getuigen van wat zich hier bijna 100 jaar geleden afspeelde.

Dit oorlogserfgoed duwt ons met onze neus op de realiteit en levert een bescheiden bijdrage tot de vredesgedachte. Activiteiten opgezet door Vredesconcerten Passendale illustreren dit gegeven.

Daarnaast participeert de gemeente in het industrieel-archeologisch project De Oude Kaasmakerij te Passendale. Een voorbeeld van hoe erfgoed en gastronomie op elkaar afgestemd werden.

Maar ook in nieuwe infrastructuur werd er geïnvesteerd. In mei 2006 opende in Zonnebeke het OC 't Zonnerad, een polyvalente zaal met daarnaast jeugdlokalen, cursuslokalen en een aangepaste leskeuken. In het najaar 2006 kreeg Passendale het OC Passchendaele. Zo werden in de diverse deelgemeenten (uitgezonderd in Beselare) de voorbije jaren infrastructuur uitgewerkt op maat van die deelgemeente.

Met de bouw van een nieuwe bibliotheek in Zonnebeke (start september 2006) biedt de gemeente een oplossing voor de te krappe behuizing.

Een aangepaste infrastructuur vormt de hoeksteen van een dynamisch cultuurbeleid maar cultuur bouwt men niet met stenen alleen. De diverse culturele segmenten kregen bijkomend personeel om hun taken waar te maken.

Als organisatiestructuur heeft Zonnebeke zich complementair opgesteld ten opzichte van de bestaande actoren. Elk cultureel of toeristisch project kwam tot stand in coproductie met een

vereniging die actief is in de gemeente. Hierdoor werden samenwerkingsverbanden gestimuleerd.

V. Culturele veld

A. Gemeentelijke initiatieven

De gemeente Zonnebeke waarborgt door haar diverse diensten een belangrijke culturele impuls.

1. Dienst cultuur

De dienst cultuur helpt mee aan de uitbouw van het culturele leven in de gemeente. Een belangrijke taak bestaat in het logistiek ondersteunen van de verenigingen, ondermeer via de uitleendienst. Via de gratis uitlening van een ruim assortiment materiaal en het ter beschikking stellen van de culturele infrastructuur speelt de dienst een rol in een beleid naar gemeenschapsvorming. Deze logistieke ondersteuning maakt een brede waaier van initiatieven mogelijk, gaande van uitgesproken artistieke projecten tot wijkfeesten.

Daarnaast staat de dienst mee in voor de organisatie van manifestaties als Festival van de Accordeon, Park, Vredesconcerten ... of als ondersteunende dienst bij de realisatie van grotere manifestaties zoals de Heksenstoet (Beselare) en de Kaasfeesten (Passendale).

Sinds 2005 werkt de dienst cultuur haar programma uit rond jaarthema's. Deze fungeren als kapstop voor de culturele werking. In het programma is er plaats voor lezingen, concerten, vormingsprogramma's, literaire activiteiten, tentoonstellingen ...

Overzicht van de voorbije en geplande thema's.

2005	Geluveld 900 jaar
2006	Vrouwen
Najaar 2006 – voorjaar 2007	In Dialogo
Najaar 2007 – voorjaar 2008	Spelen met erfgoed
Najaar 2008 – voorjaar 2009	Omtrent natuur
Najaar 2009 – voorjaar 2010	Levenscyclus
Najaar 2010 – voorjaar 2011	De vier elementen
Najaar 2011 – voorjaar 2012	Interculturaliseren

2. De Gemeentelijke Openbare Bibliotheek 'De Letterschuur'

De Gemeentelijke Openbare Bibliotheek vormt momenteel een netwerk van een hoofdbibliotheek te Zonnebeke en een plaatselijke bibliotheekwerking in twee andere deelgemeenten. Geluveld en Beselare beschikken over een uitleenpost. In de loop van 2006 werd de plaatselijke bibliotheekwerking te Passendale gereorganiseerd. De uitleenpost werd vervangen door een schoolbibliotheek, een boek-aan-huis voorziening en tijdens de vakanties een boekenaanbod voor de jeugd via de vakantiewerking. Het succes van deze formule en het slecht functioneren van de uitleenposten, waar het aantal uitleningen aan de schoolgaande jeugd meer dan 90% van het totaal aantal uitleningen bedraagt, noopt ons ertoe in 2007 de lokale bibliotheekwerking te Geluveld en Beselare te reorganiseren naar voorbeeld van Passendale. Met de realisatie van de nieuwe bibliotheek hopen we ook een bibliotheek te hebben voor alle inwoners van Zonnebeke, want de huidige lenerstatistieken laten een oververtegenwoordiging van de inwoners van de hoofdgemeente zien.

In het aanbod nemen naast gedrukte werken de audiovisuele materialen (AVM) een steeds belangrijker plaats in. In de nieuwe bibliotheek wordt een surfruimte (openbare computerruimte) ingericht om de bezoekers de kans te geven gebruik te maken van de nieuwste evoluties op het vlak van digitale informatie. De bibliotheek zal zijn rol als

intermediair in het aanbieden van digitale informatie verder uitbouwen via het (gratis) aanbieden van online databanken.

In de bibliotheek zijn 2741 lezers ingeschreven. Samen zijn ze goed voor 77504 ontleningen op jaarbasis. Om de drempel zo laag mogelijk te houden wordt er geen inschrijvingsgeld gevraagd. Opmerkelijk is dat slechts weinig senioren zich aangesproken voelen door de bibliotheekwerking. Het aantal gebruikers ouder dan 60 bedroeg in 2003 slechts 6,5% van het totaal aantal leden, dit is de helft minder dan het Vlaamse gemiddelde. Het binnenhalen van deze senioren zal alvast een uitdaging zijn voor de komende jaren. Het aantal mensen tussen de 30 en 44 (de ouders van de jonge gezinnen) is dan weer met 50,6 % (36 in de Vlaamse bibliotheken) oververtegenwoordigd. In de komende jaren moeten we blijven werken aan het profiel van gezinsvriendelijke bibliotheek zonder andere doelgroepen uit het oog te verliezen. Het gebruikersonderzoek dat in 2003 in tal van openbare bibliotheken van Vlaanderen werd gevoerd leert ons dat er bij de respondenten een heel grote tevredenheid is over de bibliotheek en zijn werking. Toch mogen deze schitterende resultaten ons niet blind maken voor de uitdagingen van de toekomst. Naast een nieuw gebouw zullen de komende jaren tijd en middelen moeten worden geïnvesteerd in een DVD-afdeling (door het gebruikersonderzoek als noodzaak naar voor geschoven), aansluiting bij het Provinciaal Bibliotheek Systeem met hieraan verbonden een volwaardige online catalogus, nieuwe hardware en het implementeren van ZIZO voor volwassenen.

Op het gebied van uitbreidingsactiviteiten kiest de bibliotheek bewust voor kleinschalige activiteiten die door de lokale verenigingen niet alleen kunnen worden gedragen. Deze activiteiten mogen de traditionele bibliotheekwerking (aanbieden van informatie, uitlenen van boeken, ...), die zoals het gebruikersonderzoek aantoont nog steeds de core business van het openbaar bibliotheekwerk vormen, niet in het gedrang brengen of hypothekeren.

De bibliotheek organiseert samen met de dienst cultuur of jeugddienst literaire lezingen, leesgroepen en jeugdlezingen, o.a. in het kader van de jeugdboekenweek. Voor de jeugdlezingen (Jeugdboekenweek) wordt nauw samengewerkt met de scholen, voor de (literaire) lezingen wordt steeds gezocht naar partners bij de socio-culturele verenigingen van de gemeente. Sinds 2006 beschikt de bibliotheek over een leesgroep. Deze is ontstaan in samenwerking met KVLV Passendale maar staat open voor iedereen.

3. Memorial Museum Passchendaele 1917.

Het Memorial Museum Passchendaele 1917, de opvolger van het Streekmuseum Zonnebeke opende in april 2004 zijn deuren. Het focust zich specifiek rond het verhaal van de Slag om Passendale (31 juli – 10 november 1917) gekoppeld aan een dugoutbeleving. Het museum kent sinds de start een jaarlijks stijgend bezoekersaantal met vooral veel buitenlandse bezoekers (2006 – 45.147). Het museum streeft een regionale erkenning na (dossier wordt ingediend in oktober 2007).

In het kader van de herdenking van de 90ste verjaardag van de Slag om Passendale worden een hele reeks uitbreidingsactiviteiten opgezet, gebundeld in een vijftal themaweekends. Op die manier streeft het museum naar een verdere optimalisering van zijn publiekswerking.

Een interessant wetenschappelijk onderzoeksproject “Passchendaele Archives” is verbonden met de museumwerking en wil de duizenden slachtoffers die sneuvelden tijdens deze veldslag een gezicht geven. Zo wordt een brok militaire maar vooral sociale geschiedenis realiteit. Dit project loopt met financiële steun van de Vlaamse Gemeenschap.

4. Monumentenzorg

Deze materie ressorteert deels onder de dienst ruimtelijke ordening en deels onder de dienst cultuur. De ontsluiting van het Tyne Cot Cemetery en de bouw van het bezoekerscentrum (Passendale) zijn een voorbeeld van hoe de belevingswaarde van een historische site kan

verhoogd worden. Het werkt zeker inspirerend in het kader van de cultuurtoeristische valorisatie van sites en erfgoed in de regio rond de Eerste Wereldoorlog.

De vraag blijft: hoe gaan we om met oorlogserfgoed? Hoe integreren en ontsluiten we de diverse sites? Op dit vlak hebben we nood aan een regionale ondersteuning en omkadering van het project. Oorlog en Vrede in de Westhoek (het overkoepelend provinciaal orgaan rond deze thematiek) vormt hier dan ook een goed uitgangspunt voor.

Het herwaarderen en vooral het herontdekken van de figuur van Huib Hoste opent perspectieven. De restauratie van de kerk (2002-2004) en binnenkort de pastoriewoning (2008-2009) gekoppeld aan initiatieven rond de vijftigste verjaardag van zijn overlijden tonen aan dat het modernisme als bouwstijl kan rekenen op een volwaardige erkenning.

5. Samenwerken

Bij de diverse projecten ligt steeds de nadruk op een samenwerking tussen verschillende actoren binnen het werkveld. Dat kan gaan van samenwerkingsverbanden tussen verschillende diensten op lokaal vlak tot samenwerkingsverbanden die sector- of gemeenteverschrijdend zijn. Deze samenwerking levert telkens een meerwaarde op.

B. Intergemeentelijke samenwerking van CZW naar CO₇

Naar aanleiding van de Open Monumentendag (OMD) van september 2003 werd er voor de eerste keer samengewerkt met zes gemeenten uit het arrondissement Ieper (Ieper, Poperinge, Langemark-Poelkapelle, Vleteren, Heuvelland en Zonnebeke). Deze samenwerking werd kort daarna uitgebreid met Mesen. Cultuur Zuidelijke Westhoek was geboren. In de aanvang beperkte de samenwerking zich rond Open Monumentendag en Week van de Amateurkunsten (jaarlijks afgewisseld met erfgoeddag). Dit samenwerkingsverband werd ondersteund door de Provincie West-Vlaanderen en de participerende gemeenten.

In 2005 werd er voor gekozen om dit samenwerkingsverband te laten uitgroeien tot een projectvereniging. Op 8 november 2005 was dit een feit. CZW werd CO₇ en kreeg een juridische basis.

Vanaf 1 januari 2006 werd de projectvereniging ook erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap.

Volgende actieterreinen behoren tot het werkveld van de projectvereniging:

- organisatie van de OMD.
- organisatie van erfgoeddag afgewisseld met week van de amateurkunsten.
- organisatie van cultuurforum (specifieke activiteiten naar het culturele werkveld).
- Westhoek verbeeld(t) plus de concrete invulling naar de meewerkende gemeenten (beeldbankproject).
- opzetten van een intergemeentelijke archeologische dienst (ARCHEO₇).
- regionale samenwerking tussen de bibliotheken (BIBLIO₇).

De projectvereniging werkt ook een regionaal beleidsplan uit, complementair aan de diverse gemeentelijke culturele beleidsplannen uit het werkingsgebied.

De intergemeentelijke samenwerking wint aan belang en fungeert als cultureel overlegplatform voor de regio.

Het mogelijk uitbreiden van de erfgoedconvenant Ieper naar een erfgoedconvenant regio CO₇ (2008-2014) toont aan dat de projectvereniging een belangrijke speler wordt.

De CO₇-werking zorgt voor een verankering van het lokale gebeuren en voor financiële middelen die vaak op lokaal vlak ontbreken (onder andere op vlak van archeologie, beeldbank...) maar wekt ook pleinvrees op van de lokale besturen.

We moeten met een open vizier en een positieve ingesteldheid deze evolutie blijven volgen. Bepaalde initiatieven kunnen maar aangepakt worden in een ruimere regionale context.

C. Privé-initiatieven

Naast deze gemeentelijke initiatieven zijn ook nog een beperkt aantal professionele of semi-professionele actoren actief.

1. De Oude Kaasmakerij Passendale

De site en het machinepark van de Oude Kaasmakerij werd in 1997 beschermd als industrieel erfgoed. In 2000 startten de restauratiewerken en de nieuwbouw (open maart 2003). Naast een interactieve museale invulling rond kaas en kaasmaken is er ook een cafetaria en degustatiecentrum in ondergebracht.

De VZW Kaas in Passendale die de site in erfpacht heeft, organiseert ook allerlei initiatieven rond gastronomie. Tenslotte werd ook een virtueel documentatiecentrum rond kaas opgezet. Met dit project beoogt men aan te tonen dat ontsluiting van industrieel archeologisch erfgoed een culturele meerwaarde oplevert.

2. Heksenstoet en Kaasfeesten

In Beselare is er een heksenstoet, geïnspireerd op de talrijke plaatselijke heksenlegenden. Organisator hiervan is de VZW Heksenstoetcomité. Deze manifestatie (stoet en randactiviteiten) is het voorbeeld bij uitstek van de manier waarop immaterieel erfgoed kan ontsloten worden en hoe het gedragen wordt door de lokale bewoners.

VZW Kaas in Passendale bouwt rond het gastronomisch thema kaas een totaalspektakel uit.

3. Verenigingen

Zonnebeke kan bogen op de aanwezigheid van een rijk en gediversifieerd cultureel verenigingsleven (28 socio-culturele organisaties, 11 feestcomités, 4 verenigingen algemeen cultureel werk, 12 derde leeftijdorganisaties, 1 heemkundekring, 6 verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening, 1 stoeten, 1 openluchtactiviteit rond kaas, 5 hobbykringen en 9 jeugdorganisaties), dat per deelgemeente sterk uitgebouwd is. Ze brengen vooral een praktisch maar gevarieerd programma.

Om hun slagkracht te verhogen werken bepaalde verenigingen voor bepaalde activiteiten samen. In Beselare is de groep 'Ol te Goare' (streektaal voor 'Allen Samen') actief die enerzijds coördinerend optreedt en die anderzijds jaarlijks één gemeenschappelijk evenement opzet. In Zonnebeke en Passendale (Centrumcomité Passendale) vinden de verenigingen zich ook in een gemeenschappelijk overleg.

De dienst cultuur zet voor bepaalde evenementen ook samenwerkingsverbanden op met de plaatselijke verenigingen.

De Zonnebeekse Heemvrienden werken over de deelgemeentegrenzen heen en zijn vooral actief op het vlak van immaterieel en materieel erfgoed.

De verenigingen worden via de dienst cultuur ondersteund op logistiek vlak (zowel materiaal als infrastructuur wordt gratis ter beschikking gesteld).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanwezige infrastructuur per deelgemeente. Zoals uit de tabel af te leiden is, heeft Beselare nood aan een volwaardige culturele infrastructuur. Als actiefste deelgemeente op cultureel vlak beschikt het over de meest versnipperde en minst functionele infrastructuur.

Deelgemeente	Infrastructuur
Beselare	Bovenzaal gemeentehuis
	Schutterslokaal
	Gemeenteschool
	De Kortekeer
	Open Deur (VZW Parochiale Werken) *

Geluveld	OC 't Gelevelt
Passendale	OC Passchendaele
	Parochiaal Centrum (VZW Parochiale Werken)*
Zandvoorde	OC Santforde
Zonnebeke	OC 't Zonnerad

* privé-eigendom

4. Amateurkunsten

Een aantal inwoners zijn op amateuristische basis bezig met beeldende kunsten. Tweejaarlijks geeft de gemeente hen een forum tijdens Creatief Zonnebeke. Daar kunnen ze in ideale omstandigheden hun artistieke creaties ten toon stellen.

Daarnaast zijn nog een aantal jongeren actief op muzikaal vlak. Zij krijgen faciliteiten om te repeteren in een aangepast repetitielokaal (open sinds mei 2007).

5. Cultuurraad

De cultuurraad fungeert niet enkel als adviesorgaan voor de gemeentelijke culturele beleidsmateries. Jaarlijks reikt het de cultuurtrofee uit aan een verdienstelijke culturele figuur of vereniging. Daarnaast organiseert het één culturele activiteit (concert, stand-up comedian, ...) en plant het een vormingsactiviteit voor de verenigingen.

VI. Communicatie

Zoals in de meeste vergelijkbare gemeenten, bestaat er in Zonnebeke een divers aanbod aan informatiekanaalen. Een aantal instrumenten spelen echter voor cultuur een belangrijke rol en komen hier dan ook voor in dit overzicht.

1. Info Zonnebeke

Het tweemaandelijks gemeentelijk informatieblad kondigt culturele en toeristische activiteiten van gemeente en verenigingen aan. Het is het medium bij uitstek op lokaal vlak omdat het bus aan bus verspreid wordt.

2. Culturele jaarthemabrochures

Het gemeentelijk cultureel aanbod wordt jaarlijks gebundeld in 1 themabrochure die verschijnt in augustus. Ook deze folder wordt bus aan bus verspreid. Met dit communicatiemiddel zitten we op hetzelfde niveau van verspreiding als Info Zonnebeke en werken we net als het verenigingsleven met een jaarwerking van september tot augustus. Vooral het activiteitenaanbod rond 1 thema levert een sterke meerwaarde op.

3. Infobrochure 50-plussers.

Culturele informatie voor 50-plussers, zowel op niveau van verenigingsaanbod als op vlak van gemeentelijke senioren- en mediorenactiviteiten. Ze verschijnt in het voor- en in het najaar. Met dit informatiekanaal richten we ons direct op de senioren als doelgroep.

4. Website: www.zonnebeke.be

Het culturele onderdeel krijgt ruime aandacht op de site. Het hoge bezoekersaantal bevestigt dat dit infokanaal druk geconsulteerd wordt, vooral omdat er zeer kort op de bal gespeeld wordt en er veel aandacht wordt besteed aan initiatieven die aan de basis ontstaan. Maar toch moeten wij hier één kanttekening bij maken: minder dan de helft van de bevolking beschikt over internet en maakt van dit infokanaal gebruik.

5. Teletekst WTV/Focus

Hier worden belangrijke culturele activiteiten van gemeente en verenigingen opgenomen. Het is complementair aan het totale communicatieaanbod, maar naarmate internet verder opgang maakt, zal de impact van teletekst afnemen.

6. Infopanelen langs invalswegen

De aankondiging van de grotere toeristisch en culturele activiteiten zoals 'Het Festival van de Accordeon', 'Kaasfeesten', 'Heksenstoet' gebeurt ook via infopanelen die worden geplaatst langs de belangrijkste invalswegen van de gemeente.

7. Media

De communicatiedienst stuurt meerdere keren per week informatie door naar de pers (via e-mail of per post) in verband met culturele en toeristische activiteiten die zullen plaats vinden. Ook worden er geregeld persconferenties georganiseerd. Er bestaat een zeer vlotte communicatie tussen de culturele actoren en de pers.

VII. Overleg

1. De gemeentelijke adviesraad voor cultureel beleid

De gemeentelijke adviesraad voor cultureel beleid geldt momenteel als officiële adviesraad voor culturele materies. Ze is samengesteld uit cultureel geïnteresseerden en vertegenwoordigers van de verenigingen. De cultuurbeleidscoördinator zorgt voor de logistieke ondersteuning.

2. Overlegorgaan culturele infrastructuur

Dit adviesorgaan is evenredig samengesteld uit vertegenwoordigers van de politieke partijen en gebruikers. Dit orgaan werkt adviserend rond het gebruik van de diverse gemeentelijke gebouwen.

3. Bibliotheekcommissie

De bibliotheekcommissie adviseert de gemeente aangaande het bibliotheekbeleid. Ze is samengesteld uit vertegenwoordigers van de politieke partijen die zetelen naast vertegenwoordigers van de ideologische en filosofische strekkingen en gebruikers.

4. Cel Vrije Tijd en Welzijn

Binnen de Cel Vrije Tijd en Welzijn komen de professionele actoren van de jeugddienst, sportdienst, toeristische dienst, senioredienst, bibliotheek, communicatiedienst en dienst cultuur eerder onregelmatig samen. Deze bijeenkomsten fungeren als overleg- en ontmoetingsplatform voor de vrije tijds- en welzijnssector.

Op vlak van overleg is er nog een hele weg af te leggen. Het is niet altijd evident om bij de diverse culturele materies een juiste vorm van inspraak te organiseren.

Hoofdstuk III : Missie en visie op het gemeentelijk cultuurbeleid

I. Missie

Het cultuurbeleid stoelt deels op drie thema's die kenmerkend zijn voor de gemeente: de heksen (heksendorp Beselare), 14-18 en heel specifiek Slag om Passendale en kaas (Passendale). Deze thema's bepalen in grote mate de eigenheid van de gemeente en zorgen voor een duidelijke culturele profilering. Heksen, kaas en Wereldoorlog I lopen als een rode draad door het cultuurprogramma van de gemeente en de verenigingen. En dat is een goede zaak, want het versterkt onze identiteit, zowel binnen als buiten de gemeentegrenzen.

II. Visie

In 2013 is Zonnebeke een dynamische culturele gemeente. De CO₇-werking (intergemeentelijke culturele samenwerking) en de toetreding tot het regionaal erfgoedconvenant (2008) hebben de aanwezigheid van een aantal potenties vooral op het vlak van erfgoed nog versterkt. Het oorlogserfgoed en de ontsluiting ervan werken inspirerend op de regio. De gemeente heeft door diverse projecten een bijdrage geleverd om het oorlogserfgoed als Werelderfgoed te laten erkennen.

Maar ook de herwaardering van de modernistische architectuur en de thematische aanpak van monumentenbewaring opent nieuwe perspectieven. De culturele herbesteding van religieus erfgoed kan rekenen op positieve reacties vooral omdat de historische link met het verleden deels bewaard wordt.

Erfgoed is de sector bij uitstek waar de interactie tussen het lokale en het bovenlokale het best verloopt.

Sinds de intrede van de computer in het dagelijkse leven ontstond er een digitale kloof. De gemeente opteerde ervoor om als een van de spelers een rol te spelen in het permanente vormingsproces en een bescheiden bijdrage te leveren tot het dichten van de digitale kloof. De gemeente zorgt voor een aangepast klimaat en creëert mogelijkheden onder andere via de Openbare Computerruimte in de bibliotheek. Iedere actie zorgt voor een meerwaarde in dit proces.

Het culturele veld werkt als een sociaal netwerk van en voor een groot aantal inwoners. De gemeente fungeert als luisterend oor, stimuleert waar nodig, ondersteunt als het moet, of neemt het voortouw. De vrijwilliger uit het verenigingsleven moet de kans krijgen om zijn ding te doen.

De gemeente levert een grote inspanning om het verenigingsleven te ondersteunen, vooral met de uitbouw van kleinschalige ontmoetingscentra en het kwalitatief in stand houden van culturele infrastructuur.

Daarnaast spelen zowel de gemeente als de verenigingen een motorfunctie op het vlak van samenwerking. Dit biedt een wissel naar de toekomst. Verenigingen vinden elkaar, de gemeente stimuleert en zoekt partners op lokaal of regionaal vlak om de culturele werking te activeren.

De bibliotheek biedt de bezoeker niet alleen informatie aan, het is uitgegroeid tot een kennis- en leercentrum. Dank zij zijn nieuwe behuizing en zijn aandacht voor plaatselijke en culturele initiatieven (tentoonstellingen, ...) is het geëvolueerd tot een ideale plaats voor ontmoeting. Wie op zoek is naar een nieuw boek, strip, DVD of CD denkt spontaan aan de bibliotheek.

De gemeente moet de *invisible hand* zijn in het culturele landschap, de krijtlijnen uitzetten, de beperkingen aangeven en constant de voeling houden met wat er leeft. Op die manier speelt de gemeente in op de vragen die er leven binnen het culturele werkveld en krijgt ze ook kans om de witte vlekken in te vullen via een eigen programma-aanbod. Zo ontstaat een perfecte harmonie tussen vraag en aanbod.

Laten we kijken waar we nieuwe mogelijkheden kunnen scheppen om zowel het individu als de verenigingen kansen te geven.

Zonnebeke kan met een aantal culturele of toeristische initiatieven uitpakken die een nationale of internationale uitstraling kennen : de werking rond het Memorial Museum Passchendaele 1917, de Heksenstoet of de Kaasfeesten. Deze zaken vormen een stevig cement van de cultuurtoeristische politiek. Ze zorgen mee voor een breder draagvlak van ons cultuurbeleid omdat ze enerzijds staan voor kwaliteit en anderzijds voor permanente vernieuwing.

De manier van leven, hoe we denken ... het zijn slechts enkele facetten van cultuurbeleving. Cultuur zet aan tot denken, tot her-denken ... Maar vooral inventiviteit en creativiteit moeten sleutelbegrippen worden in dit proces. Dit levert een lokaal cultuurbeleid op met een meerwaarde.

Hoofdstuk IV : Beleidsthema's: SWOT-analyse, strategische en operationele doelstellingen, middelen

A. Gemeenschapsvorming

I. SWOT-analyse

Sterktes

- Bibliotheek is goed geplaatst in aanbod naar diverse gebruikers zowel naar individuen als naar verenigingen toe.
- Culturele dienst en diensten uit de vrijetijdsector spelen in op de vragen van individuen als van verenigingen.
- Lokale culturele actoren werken rond witte vlekken in de culturele sector.
- Door zijn beperkte schaalgrootte kan het lokaal bestuur makkelijk in dialoog gaan met zijn inwoners.
- Ontmoeting en participatie vormen een belangrijk onderdeel in het aanbod.
- Cultuur komt aan bod op nieuwe locaties.
- Zeer diverse culturele infrastructuur (afgestemd op niveau van de verschillende deelgemeenten).
- Nieuwe bibliotheekinfrastructuur biedt meer mogelijkheden aan gebruikers.

Zwaktes

- Ontbreken van een aangepaste culturele infrastructuur in Beselare.
- Er is op gemeentelijk vlak vaak een gebrek aan voldoende samenwerkingsverbanden over de deelgemeentegrenzen heen.

Kansen

- Cultuur draagt bij tot democratisering.
- Culturele verscheidenheid opent kansen voor kruisbestuivingen en dynamiek naar verenigingen toe.
- Vraag naar meer culturele impulsen.
- Samenwerkingsverbanden werken goede verstandhouding in de hand.

Bedreigingen

- Er is meer nodig dan cultuur om te komen tot gemeenschapsvorming, vaak dient cultuur enkel als een doekje voor het bloeden.
- Er wordt te weinig op middellange of lange termijn gedacht.
- Vergrijzing van de bevolking werkt in op verenigingsleven.

II. Strategische, operationele doelstellingen en middelen

1.1. Strategische doelstelling.

De gemeentelijke culturele infrastructuur vormt de hoeksteen van de gemeenschapsvorming.

Operationele doelstellingen.

1.1.1. De gemeente heeft de voorbije jaren op grote schaal geïnvesteerd in de culturele infrastructuur. Maar er blijven nog een aantal witte vlekken bestaan, die op korte of middellange termijn een oplossing vragen:

- Uitbouw van een volwaardig Ontmoetingscentrum in Beselare op maat van de gemeente.

- Realisatie van de nieuwe bibliotheek met een aantal specifieke onderdelen namelijk de bouw van een ruimte voor uitbreidingsactiviteiten, uitwerken van een openbare computerruimte, integratie van een beeldbankruimte (erfgoedlokaal) en integratie van een kleine tentoonstellingsruimte.
- Uitbouw van een aangepaste huisvesting voor de diensten Vrije Tijd en Welzijn

1.1.2. De bestaande culturele infrastructuur kwalitatief op peil houden en aanpassen aan de noden en behoeften van de vergrijzing van de bevolking (senioren en medioren). Dit dient op een permanente basis te gebeuren.

1.1.3. Integratie van erfgoedlocaties als infrastructuur voor culturele manifestaties:

- Occasioneel gebruik van kerkinfrastructuur en interessante erfgoedlocaties voor specifieke culturele activiteiten.
- Gebruik van erfgoedlocaties (onder andere Oude Kaasmakerij....) voor culturele evenementen.

Middelen

- In meerjarenplan middelen ingeschreven voor uitbouw van OC Beselare (2007 - € 150.000 voor architecturaal concept, 2008-2009 €1.500.000) en inrichting bibliotheek (€170.000 inrichting bibliotheek - €1.095.280 ruwbouw en afwerking gebouw).
- In meerjarenplan, middelen voorzien om te investeren in kwalitatieve upgrade van infrastructuur (jaarlijks is € 50.000 voorzien voor een kwalitatieve upgrade van de verschillende OC's).

Conclusie

Een goed uitgebouwde infrastructuur vormt het uitgangspunt bij uitstek voor een aangepaste culturele programmatie. Als kleine gemeente moeten we streven naar een complementair aanbod tav de grote centra. Vooral de creatieve input bij de invulling kan een meerwaarde betekenen. Dit is de uitdaging waarmee we geconfronteerd worden maar het biedt ook kansen.

2.1. Strategische doelstelling.

Gemeenschapsvorming verstevigt het sociale weefsel.

Operationele doelstellingen.

2.1.1. Maximaal stimuleren van ontmoeting en betrokkenheid van de inwoners bij het culturele leven, vooral met betrekking tot het aanbod. De ontmoetingscentra zijn de eerste stap in dit proces.

2.1.2. Stimuleren van samenwerkingsverbanden tussen culturele dienst en lokale verenigingen of lokale actoren (samenwerking opzetten in functie van de jaarprogramma's).

2.1.3. Culturele initiatieven worden georganiseerd over de ganse gemeente.

2.1.4. Culturele jaarthema's afstemmen op de leef- en denkwereld van de burgers.

2.1.5. Inspelen op intergemeentelijke initiatieven.

2.1.6. Samenwerking bevorderen op vlak van culturele programmatie tussen de verschillende diensten van cel Vrije Tijd en Welzijn.

2.1.7. Stimuleren van vernieuwende initiatieven zowel bij lokale actoren als bij het verenigingsleven.

Middelen

- Jaarlijks is er voor het opzetten van culturele activiteiten en voor de jaarprogrammatie een budget voorzien van €63.100

Conclusie

De culturele actoren en het verenigingsleven leveren elk op hun manier een bijdrage tot een sterkere gemeenschapshouding.

B.Erfgoed

I. SWOT-analyse

Sterktes

- Aanwezigheid van interessant militair erfgoed uit de Eerste Wereldoorlog.
- Aanwezigheid van een aantal interessante beschermde (Oude Kaasmakerij Passendale, Brouwerij Bayart Beselare) en niet-beschermde (de cichorei-ast Passendale) industrieel-archeologische sites.
- Toenemende interesse voor de problematiek 14-18.
- Goed werkende heemkring (met een goed onderbouwde vrijwilligerswerking).
- Aanwezigheid van interessante architectuur, vooral met betrekking tot de wederopbouw onder andere Huib Hoste en architectuur rond regionalisme.
- Regionale werking rond erfgoed die een belangrijke input geeft aan de lokale werking (project Westhoek Verbeeldt, ARCHEO7, ...).
- Mogelijke uitbreiding erfgoedconvenant Ieper naar een regionale CO7-erfgoedconvenant (2008).
- Goede vertaling van Vlaamse erfgoedprojecten op lokaal vlak (OMD, erfgoeddag...).
- Aanwezigheid van interessant archiefmateriaal al dan niet ontsloten (Archief Augustijnenabdij, Passchendaele Archives, ...).
- Interesse vanuit de toeristische sector voor erfgoed.
- Interessant immaterieel erfgoed (heksenverhalen, ...) en concrete vertaling in diverse projecten (Heksenstoet, theaterwandelingen 'Heerlijk Verleden', 'Solfer en Salpeter' ...).
- Interessante architectuurinitiatieven in de regio die inspirerend werken op de aanpak van architectuur op lokaal vlak.

Zwaktes

- Beschermwaardige sites raken niet beschermd (impact van het beschermingsbeleid van de hogere overheid).
- Gebrek aan een geactualiseerde inventaris klein historisch erfgoed en gebouwen (erfgoed/interessante gebouwen en bouwstijlen) – implicaties bij uitwerking ruimtelijke ordening (specifiek met betrekking tot restauratie).

Kansen

- Stimuli vanuit de overheid (Erfgoeddecreet).
- Stimuli vanuit regio CO7 (aanpak rond sensibilisering monumenten – vb OMD).
- Uitbreiden van erfgoedconvenant Ieper naar een regionaal erfgoedconvenant.
- Decreet op Kerkfabriek (7 mei 2004) – opent kansen voor het roerend kerkelijk erfgoed.
- Inzetten van kwalitatieve erfgoedvrijwilligers (groot potentieel bij jong gepensioneerden, toename van geschoolde erfgoedvrijwilligers, ...).
- Goed draaiende heemkring.
- Professionalisering van de vrijwilligers (via aangepaste vorming).
- Aandacht van erfgoed in zijn totaliteit vergroot de kruisbestuiving en de netwerkvorming over sector en instellingen (onder andere Memorial Museum Passchendaele 1917, De Oude Kaasmakerij, gemeentelijk archief ...).

Bedreigingen

- Strak beleid van Vlaamse overheid met betrekking tot Monumentenzorg.

- Teloorgang van erfgoed door gebrek aan depot, onvolledige inventaris, problemen in verband met behoud en beheer.

II. Strategische, operationele doelstellingen en middelen

1.1. Strategische doelstelling

Erfgoed stimuleert tot samenwerken op intergemeentelijk niveau.

Erfgoed stimuleert tot samenwerken op lokaal niveau.

Operationele doelstellingen

1.1.1. Evolueren van een erfgoedconvenant Ieper naar een CO₇-erfgoedconvenant (2008-2014) en actieve participatie van de gemeente Zonnebeke in het erfgoedconvenant.

1.1.2. Verder uitwerken van Archeo₇ (de intergemeentelijke archeologische dienst voor het CO₇-werkgebied).

1.1.3. Wisselwerking en kruisbestuiving bevorderen tussen de plaatselijke beeldbank (Zonnebeke Verbeeldt) en Westhoek Verbeeldt.

1.1.4. Wisselwerking en kruisbestuiving bevorderen tussen lokale initiatieven en regionale erfgoedinitiatieven (o.a. OMD, erfgoed...).

1.1.5. Aangaan van tijdelijke samenwerkingverbanden met partners rond tijdelijke projecten (oa Huib Hosteproject 2007 – 2009, ...).

1.1.6. Wisselwerking en kruisbestuiving bevorderen tussen gemeentelijke en verenigingsinitiatieven op lokaal vlak

Middelen

- Jaarlijkse bijdrage van de gemeente Zonnebeke in het regionaal samenwerkingsverband (in 2007 is er € 3.570, voor de komende jaren is een sterke verhoging voorzien afhankelijk van de gekozen formule .
- Inzetten van Vlaamse middelen voor subsidiëring personeel en deel werkingskosten (beeldbankwerking, archeologische werking, erfgoedconvenant,...). Via subsidiëring van Vlaamse overheid worden 3 personeelsleden gesubsidieerd.
- Inzetten van cultuurbeleidscoördinator voor intergemeentelijke erfgoedprojecten (10% tijdsbesteding wordt geïnvesteerd in regionale projecten).

Concrete acties.

Deze worden jaarlijks gebundeld in een actieprogramma. We geven de tendensen aan voor 2007-2008.

- Zonnebeke opteert om deel uit te maken van regionale erfgoedconvenant (vanaf 2008)
- Zonnebeke verleent verder zijn medewerking aan ARCHEO₇, Westhoek Verbeeldt (intergemeentelijke samenwerkingsverbanden)
- Zonnebeke blijft participeren aan OMD en erfgoeddag
- Uitwerking van Huib Hosteproject in samenwerking met gemeentebestuur Wervik (periode 2007-2008)

Conclusie.

Samenwerking rond erfgoed op een bovenlokaal niveau verhoogt de kwaliteit van de lokale erfgoedwerking.

2.1. Strategische doelstelling.

Valoriseren van beschermde of beschermwaardige monumenten.

Operationele doelstellingen

- 2.1.1. Werk maken van restauratie en integratie van oorlogserfgoed.
- 2.1.2. Bijdrage leveren tot de globale bescherming van relictten 14-18 en procedure ondersteunen om te komen tot Werelderfgoed vooral in functie van 2014-2018 (procedure die mede gedragen wordt door project Oorlog en Vrede in de Westhoek).
- 2.1.3. Zoeken naar een gepaste en concrete invulling van bepaalde geklasseerde projecten (onder andere site Bayart Beselare/molen Geluveld) .
- 2.1.4. Werken rond kwaliteitsbewaking van beschermde industrieel-archeologische sites (Oude Kaasmakerij Passendale).
- 2.1.5. Dossieropbouw rond chichorei-ast Passendale met betrekking tot classering als industrieel-archeologisch erfgoed.
- 2.1.6. Restauratie van projecten rond Huib Hoste en inhoudelijke invulling rond eventuele herbestemming (pastoriewoning Zonnebeke, binnenkant kerk Zonnebeke).
- 2.1.7. Verder werken rond beschermingsprocedure kasteeldomein Zonnebeke of opteren voor een thematische bescherming rond een aantal typische gebouwen van de wederopbouwarchitectuur.
- 2.1.8. Bijdrage leveren in het kader van parkbeheersplan Zonnebeke.

Concrete acties

Deze worden gebundeld in een concreet actieprogramma. We geven de tendensen aan voor 2007-2008.

- Verder uitwerken van een programma rond Huib Hoste (uitgave van een themabrochure, korte wetenschappelijke bijdrage in een historisch tijdschrift).
- Thematisch programma uitwerken rond Zonnebeke en de wederopbouwarchitectuur (strategie uitwerken)
- Beschermingsdossier kasteeldomein uitwerken in de ruimere context van de wederopbouwarchitectuur.
- Actieplan opstellen voor de restauratie en aanpak oorlogserfgoed ism Memorial Museum Passendale 1917.
- In het kader van de uitwerking van het parkbeheersplan Zonnebeke: Church Dugout integreren in een globaal plan van herbestemming van de kasteelsite.

Conclusies.

Het oorlogserfgoed speelt een sleutelrol binnen het erfgoedbeleid. We moeten streven om de materiële resten als symbool te integreren in het landschap als een aandachtspunt voor het zinloze oorlogsgeweld.

Industrieel-archeologisch erfgoed refereert naar een tijds kader. Via een aangepaste herbestemming wordt de link gelegd tussen heden en verleden. In overleg met de diverse betrokken partners dienen we hierop een zo adequaat mogelijke invulling te geven.

Middelen

- Financiële bijdrage van de gemeente bij restauratieprojecten (procentueel verplichte bijdrage van de gemeente bij projecten zowel uit private als openbare sector) - jaarlijks te bekijken in functie van projecten en middelen voorzien voor de uitgifte van publicaties (bijdrage gemeente in restauratieproject pastorie € 50.000 , project Huib Hoste - publicatie €1.500)
- Inzetten van personeel bij voorbereiding, opstellen en opvolging van restauratiedossiers.

- Samenwerken van verschillende diensten bij opvolging dossier, afhankelijk van dossier (dienst ruimtelijke ordening, dienst cultuur, Memorial Museum Passchendaele 1917).

3.1. Strategische doelstelling

Inventarisatie en ontsluiting onroerend erfgoed.

Operationele doelstellingen

3.1.1. Inventaris opstellen van interessant bouwkundig erfgoed op lokaal vlak in functie van de typologie (funerair erfgoed, beeldbepalende gebouwen,.....).

3.1.2. Inventaris opstellen van waardevol klein historisch erfgoed en uitwerking van een gemeentelijk subsidiereglement met betrekking tot dit erfgoed complementair aan subsidiëring op provinciaal of Vlaams niveau.

3.1.3. Inventarisatie van kwaliteit van kerkwegels en werken rond een kwaliteitsverbetering van deze infrastructuur.

3.1.4. Gebruik maken van interessant erfgoed voor culturele activiteiten (onder andere jaarthema “Spelen met erfgoed” najaar 2007 – voorjaar 2008).

Concrete acties 2007-2008

- Opstarten van inventarisatieproject rond klein historisch erfgoed en bouwkundig erfgoed in overleg met de diverse gemeentelijke diensten (dienst ruimtelijke ordening, milieudienst en dienst cultuur).

Middelen

- Inzetten van personeel in het kader van de inventarisatie erfgoed en kerkwegels.
- Samenwerking opzetten met derden (vrijwilligers en/of professionele actoren).
- Financiële middelen voorzien in budget vanaf 2009 in het kader van subsidiëring klein historisch erfgoed (2007 - €2.789 subsidiëring veldkapellen)
- Financiële middelen voorzien in budget vanaf 2008 in het kader van het inventarisatieproject bouwkundig erfgoed en klein historisch erfgoed.

Conclusie.

Inventarisatie is een basisvoorwaarde om te komen tot een goed erfgoedbeleid.

4.1. Strategische doelstelling

Ontsluiting van waardevolle archieven.

Operationele doelstellingen.

4.1.1. Verdere ontsluiting en operationeel maken van Digitaal Archief Augustijnenabdij Zonnebeke.

4.1.2. Verdere ontsluiting en operationeel maken van Passchendaele Archives.

4.1.3. Ontsluiten van bepaalde privé-archieven voor openbaar gebruik.

Concrete acties 2007-2008.

- Een aantal van deze projecten zijn lopende en worden het komend jaar verder afgewerkt (Passchendaele Archives, Digitaal Archief Augustijnenabdij Zonnebeke)

Conclusie.

Het gaat hier specifiek om waardevolle archieven die een licht werpen op de geschiedenis van de gemeente.

Middelen

- Eventuele financiële ondersteuning via subsidiëring van Vlaamse Overheid (specifieke projecten) en gemeentelijke financiering (tussenkost gemeente in project digitalisering Augustijnenabdij €25.000 – financiële bijdrage in 2007), Passchendaele Archives (subsidie Vlaamse Gemeenschap €65.000 voor werking over twee jaar).
- Aantrekken van gespecialiseerde krachten voor het opzetten en begeleiden van specifieke projecten.

C. E-cultuur

1. SWOT-analyse.

Sterktes

- Positieve samenwerking tussen professionele actoren m.b.t. aanbod.
- Communicatie is op een vlotte manier mogelijk.

Zwaktes

- Digitale kloof wordt groter. Digitalisering vergt scholing, tijd, geld, ...
- Aanwezigheid in de bibliotheek of bij de culturele actoren van inadequate hardware of software is nefast voor de werking.
- Publieksparticipatie is ver van optimaal. Minder dan 50% zijn regelmatige gebruikers van computer, internet ... Op dit vlak moet er nog een hele weg afgelegd worden.

Bedreiging

- Bibliotheken ondergaan een rolwijziging omdat het digitaal aanbod de collectievorming op een andere manier benadert.

Kansen

- Bibliotheken investeren in infrastructuur en apparatuur om voldoende mensen de kans te geven de technologie en de toepassingen te leren gebruiken.
- De bibliotheek biedt een oplossing om gebruikers in groep samen te laten werken.
- E-cultuur is een internationale cultuur en betekent een meerwaarde in een sterk geglobaliseerde wereld.

II. Strategische, operationele doelstellingen en middelen

1.1. Strategische doelstelling.

De E-cultuur opent nieuwe perspectieven bij de culturele ontwikkeling.

Concrete doelstellingen.

1.1.1. Inwoners de kans geven om kennis te maken met nieuwe ontwikkelingen op digitaal vlak, door het ter beschikking stellen van aangepaste infrastructuur en materiaal. Bibliotheek speelt hierin een sleutelrol, dank zij zijn uitgebouwde openbare computerruimte in de nieuwe bibliotheek. Naar de toekomst toe dient dit gespreid te worden over de verschillende deelgemeenten.

1.1.2. Streven naar een zo groot mogelijke integratie van het gebruik van computers, onder ander door concrete acties rond het dichten van de digitale kloof.

1.1.3. Digitaliseren van interessante erfgoedcollecties.

1.1.4. Verder uitwerken van een E-loket rond cultureel aanbod (o.a. reservatie zaal, reservering boeken in de bibliotheek, inschrijving cursussen.....)

Concrete acties.

- Openbare computerruimte wordt in het voorjaar 2008 operationeel.
- Voorjaar 2008 wordt op een intensieve manier gestart met een vormingsaanbod rond computers.
- In 2007 sluit de bibliotheek aan op het PBS West-Vlaanderen.
- Op termijn streven om het aanbod dat reeds aanwezig is in de bibliotheek in afgeslankte versie te integreren in deelgemeenten op publiek toegankelijke plaatsen.

Middelen

- Jaarlijks binnen begroting budget voorzien om te investeren in hard- en software (jaarlijks ook actieplan uitwerken) voor digitale werking bibliotheek, budget voor vormingsmomenten gebruikers en voor apparatuur digitaliseren collecties (€18.000 - 2007).
- Vormingspakket naar inwoners toe rond het dichten van de digitale kloof.
- Permanente vorming van het bibliotheekpersoneel (om op een adequate manier de bezoeker kunnen helpen).
- Geografische spreiding van aanbod, investeren in aangepaste hard- en software.

D. Interculturaliseren.

De Vlaamse overheid poneert sterk 'interculturaliseren' als beleidsthema. De multiculturele diversiteit in de steden wijst dan ook op het belang van dit thema. In een landelijk gebied als Zonnebeke is er nauwelijks sprake van multiculturaliteit. Er wonen weinig niet-Belgen in onze gemeente.

We willen anderzijds toch niet voorbijgaan aan het belang van dit maatschappelijk fenomeen. We vinden dan ook dat wij binnen onze culturele werking een soort venster moeten aanbieden op de wereld. In het kader van de culturele jaarthema's " Dialoog " (najaar 2006 – voorjaar 2007) en multiculturaliteit (najaar 2011 – voorjaar 2012) gaan we uitgebreider in op dit thema.

E. Levenslang leren.

1.SWOT-analyse.

Sterktes

- Vormingsaanbod verenigingen wordt gepromoot door bibliotheek, dienst cultuur en culturele actoren (via culturele brochure, gemeentelijk infoblad, infostand bibliotheek of website).
- Via Vorming Plus wordt een vormingspakket gebracht in de gemeente die een aanvulling is op bestaande aanbod georganiseerd door bibliotheek, dienst cultuur, seniordienst, jeugddienst of verenigingen.
- Intergemeentelijke samenwerking opent perspectieven op vlak van vorming.
- Samenwerking op vlak van vormingsinitiatieven tussen professionele culturele actoren en verenigingen wordt als positief ervaren .
- Er zijn heel wat spelers actief op de markt van het vormingsaanbod
- Educatieve functie van de bibliotheek is een kernopdracht. Via haar collecties en infrastructuur ondersteunt ze op een actieve manier het leerproces. Daarnaast speelt ze ook in op individuele behoeften. Deze opdracht zal nog versterkt worden met de concrete realisatie van de OCR (Openbare Computerruimte).
- De bibliotheek propageert via een aangepaste jeugdwerking de basis voor leesbevordering bij deze doelgroep.

Zwaktes

- Het ontbreken van middelbaar onderwijs in de gemeente.
- Probleem om kansarmen te bereiken.
- OCMW werkt nog niet stimulerend genoeg om kansarmen aan te zetten tot educatieve vorming (via basiseducatie of ander vormingsorganisatie naar laaggeschoolden)
- Bibliotheekpersoneel krijgt niet altijd een aangepaste vorming om de digitalisering van de informatie op een adequate manier toe te passen en op die manier te introduceren bij de gebruikers.
- Ontbreken op lokaal niveau van de werking van Basiseducatie Westhoek werkt drempelverhogend.

Kansen

- Vlaamse overheid geeft via het decreet lokaal cultuurbeleid kansen naar ontplooiing van het verenigingsleven en individuele personen.
- Gezinsgerichte bibliotheekaanpak levert een meerwaarde op.
- Levenslang leren wordt sterk gepromoot door de Vlaamse Overheid.

Bedreigingen

- Leerkansen zijn ongelijk verdeeld, vooral kansarmen krijgen minder kansen om te participeren aan dit proces.
- Ontbreken van een coherente visie op lokaal vlak rond volwasseneducatie.
- Groeiende kloof tussen digitaal geletterden en personen die geen kansen krijgen op de informatiesnelweg.
- Bibliotheek heeft voor laaggeschoolden en laaggeletterden een te hoge drempel.

II. Strategische, operationele doelstellingen en middelen

1.1. Strategische doelstelling.

Cultuur en educatie gaan hand in hand in het licht van een permanent leerproces.

Operationele doelstellingen

1.1.1. De lezer heeft in de hoofdbibliotheek makkelijk toegang tot alle vormen van informatie. Deze diensten worden gratis of tegen een beperkte vergoeding ter beschikking gesteld aan de lezer. De bibliotheek dient constant te investeren in de nieuwe technologieën. Op die manier profileert ze zich als leerlaboratorium.

De uitbouw van de Openbare Computerruimte in de nieuwe bibliotheek opent perspectieven in het opzetten van permanente vorming. Vanuit bibliotheek en dienst cultuur wordt vanaf 2008 een concreet actieprogramma opgezet om de digitale kloof te dichten en zoveel mogelijk mensen aan te zetten om gebruik te maken van de computer.

1.1.2. Investeren in vorming bibliotheekpersoneel om de gebruikers te begeleiden in de nieuwe technologieën.

1.1.3. Diensten Cel Vrije Tijd al dan niet in samenwerking met verenigingen of complementair aan het verenigingsleven organiseren een brede waaier van vormingscursussen afgestemd op de behoeften van de inwoners. Er wordt voor de ontwikkeling van dit aanbod ingespeeld op actuele tendensen.

1.1.4. Samenwerkingsverbanden opzetten met partners (openbare of privé-sector) rond de uitbouw van een regionaal vormingsaanbod.

Concrete acties.

Het vormingsaanbod wordt jaarlijks in de brochure cultureel aanbod, seniorenbrochure of andere gemeentelijke infokanalen bekendgemaakt. Er wordt ingespeeld op bepaalde trends.

Vormingsprogramma wordt jaarlijks gedeeltelijk rond een thema uitgewerkt.

Middelen

- Budget €3.000 jaarlijks te voorzien (te investeren in vormingsaanbod naar inwoners toe / investeringsbudget in nieuwe technologie in de bibliotheek).
- Vormingsbudget medewerkers bibliotheek €1.000 (eventueel inspelen op aanbod regionaal en provinciaal vlak).
- Budget organisatie van vormingscursussen (jaarlijks te integreren in budget).
- Personeel voorzien in het kader van de omkadering van deze vormingsinitiatieven (zowel in de bibliotheek als in de diensten vrije tijd en welzijn).

F. Cultuurparticipatie en cultuurspreiding.

1.SWOT-analyse

Sterktes

- Gemeente ondersteunt werking van verenigingsleven door het gratis ter beschikking stellen van infrastructuur, materiaal, SABAM en billijke vergoeding.
- Via de bibliotheek wordt er een pluriform informatieaanbod gebracht.
- Gemeente stimuleert inwoners om te participeren aan gratis cultuurinitiatieven (onder andere Park, Festival van de Accordeon ...).
- Culturele dienst organiseert in iedere deelgemeente laagdrempelige activiteiten.
- Nieuwe bibliotheek met een aantal nieuwe accenten (onder andere DVD, ...) opent perspectieven voor een groter aantal gebruikers.
- Gemeente speelt in op bepaalde maatschappelijke evoluties, dit in het kader van de bevordering van een ruime cultuurparticipatie (creatie van de senioren dienst in de voorbije jaren ...).
- Culturaanbod gespreid over de gemeente.

Zwaktes

- Door het ontbreken van een aangepaste culturele infrastructuur in de gemeente is de inwoner voor het bijwonen van theaterproducties, concerten....aangewezen op de buurgemeenten.

Kansen.

- De hogere Vlaamse overheid stimuleert via allerlei initiatieven de cultuurparticipatie.

Bedreigingen

- De kostprijs van cultuurparticipatie.
- Professionalisering van de sector.

II. Strategische, operationele doelstellingen en middelen

1.1 Strategische doelstelling.

De nieuwe bibliotheek streeft naar een verhoging van de cultuurparticipatie via een gedifferentieerd aanbod.

Operationele doelstellingen..

1.1.1. De bibliotheek streeft naar een toename van 10 % gebruikers (2.741 – 2007 naar 3.015 - 2009) over een periode van 3 jaar door het aanbod audio-visuele materialen uit te breiden met DVD's en door de aanwezigheid van een openbare computerruimte.

1.1.2. In samenwerking met de senioren dienst zullen extra acties ondernomen worden om de doelgroep van senioren naar de bibliotheek te brengen, dit zal vooral gebeuren via de seniorenbrochure.

Middelen.

Vanaf 2008 zal een deel van het budget dat voorzien is voor collectievorming gebruikt worden voor aankoop van DVD's (budget 2007 €52.250 - jaarlijkse groei van 3%).

De promotiecampagne naar senioren toe vergt geen extra middelen.

1.2.Strategische doelstelling.

Een zo groot mogelijk gedeelte van de inwoners de gelegenheid bieden om kennis te maken en te genieten van cultuurdragers.

Operationele doelstelling.

1.2.1. Teneinde ook de inwoners van de deelgemeenten Beselare, Geluveld en Passendale de kans te geven om kennis te maken met cultuurdragers als boeken, CD's en DVD's zal de bibliotheek in de deelgemeenten volgende vormen van gedecentraliseerd bibliotheekwerk opzetten:

- uitleendienst aan huis voor senioren en minder-mobielen (project Boek-aan-Huis)
- helpen uitbouwen van een schoolbibliotheek in de onderwijsinstellingen van de deelgemeenten, basis hiervan vormt de collectie jeugdboeken van de vroegere uitleenposten die jaarlijks aangevuld worden met de selectie boeken van de Kinder- en Jeugdjury (project Boek-op-school).
- samenwerking met de buitenschoolse kinderopvang (Bondgenootje) zodat deze tijdens de zomervakantie (juli en augustus) dienst doet als (beperkte) bibliotheekvoorziening voor kinderen van het kleuter en lager onderwijs (project Zomer-Boek).

Middelen

Dit vergt geen extra financiële middelen, maken deel uit van het budget aankoop bibliotheekmaterialen.

1.3. Strategische doelstelling.

De dienst cultuur stimuleert een grotere cultuurparticipatie.

Operationele doelstellingen

1.3.1. De culturele dienst werkt zelf een aantal culturele initiatieven uit, maar anderzijds ondersteunt ze ook op een actieve manier (inhoudelijk, financieel of logistiek) initiatieven van het verenigingsleven, waarmee we als partner samenwerken. In de komende jaren wordt deze vorm van werken nog intensiever.

1.3.2. In het kader van de culturele jaarthemawerking wordt op een intensieve manier samengewerkt met diensten uit de vrije tijdssector.

Middelen.

Deel van de middelen van het programmatiebudget wordt hiervoor gebruikt (€ 63.100 - budget 2007).

Hoofdstuk V : Afspraken rond uitvoeren, evalueren en bijsturen van het cultuurbeleidsplan

Het cultuurbeleidsplan is enerzijds het resultaat van een denken rond cultuur door een aantal professionele actoren uit het gemeentelijk werkveld en anderzijds het resultaat van een grootschalige discussie met de inwoners rond de culturele aanpak in de gemeente. Op beide niveaus zal het plan geëvalueerd en bijgestuurd worden.

Interne implementatie, evaluatie en bijsturing van het plan.

Het cultuurbeleidsplan werkt een algemene visie uit rond cultuur gefocust op een aantal thema's.

Daarom is het belangrijk dat alle betrokken diensten in de eerste plaats bibliotheek en dienst cultuur, maar daarnaast ook jeugd, sport, dienst toerisme, seniorendienst, Memorial Museum Passchendaele 1917 elk op hun manier (ofwel via hun specifiek plan) of via hun werking een bijdrage leveren tot de concrete realisatie van dit plan tijdens de komende jaren, dit in nauw overleg met het lokale beleid.

De cultuurbeleidscoördinator fungeert als coördinator tussen de diensten en in samenspraak met de betrokken diensten wordt halfjaarlijks een stand van zaken opgemaakt en wordt indien nodig het plan bijgestuurd. Dit zal telkens gebeuren in het overleg van de diensten Vrije Tijd en Welzijn.

Deze overlegmomenten zijn fundamenteel voor het welslagen van het project.

Externe implementatie, evaluatie en bijsturing.

Dit cultuurbeleidsplan is het resultaat van een grondige discussie rond de culturele aanpak in de gemeente.

Na de goedkeuring van dit plan door het beleid en de realisatie van de diverse subthema's mag de inspraak, participatie en discussie niet stilvallen. Plannen en de krijtlijnen uitzetten van een beleid is een continu proces.

De verkorte versie van het plan zal geplaatst worden op de gemeentelijke website en zal ook toegelicht worden in het gemeentelijk informatieblad Info Zonnebeke.

De verschillende actoren die meegewerkt hebben aan dit denkproces zullen de integrale tekst verkrijgen.

De cultuurraad speelt een sleutelrol in de externe implementatie, evaluatie en bijsturing van dit plan.

Daarnaast spelen de adviesorganen ook een actieve rol bij de realisatie van het plan

De stand van zaken rond het cultuurbeleidsplan wordt een vast item op de bibliotheekcommissie, cultuurraad, jeugdraad en seniorenraad.

Het cultuurbeleidsplan heeft aangetoond dat cultuur niet louter te verengen is tot lokale verenigingen. Nieuwe elementen gaan duidelijker hun stempel drukken op de beleidsaanpak. Erfgoed neemt een centraler plaats in, maar ook de professionalisering van de culturele sector, de digitalisering van cultuur ... Een nieuwe aanpak dringt zich op.

Cultuur is nauw verbonden met jeugd, toerisme, senioren, museumwerking. Nu is er al een afstemming gebeurt tussen de verschillende plannen maar het zou nog beter zijn om te komen tot één globaal plan rond vrije tijd.

Na goedkeuring van het plan, starten we met de concrete realisatie van de strategische en de operationele doelstellingen van het plan.

In 2008 wordt een eerste werkingsverslag van het eerste werkjaar van het cultuurbeleidsplan gepubliceerd.

Vanaf 2008 wordt een jaarlijks actieplan opgesteld.

In september 2010 gebeurt een grondige evaluatie van het plan in een overlegmoment met professionele actoren, vrijwilligers en geïnteresseerden dit in functie van het eventueel bijsturen van het actieplan.

Hoofdstuk VI : Ondersteuning van het culturele werk door de gemeente

Het realiseren van dit beleidsplan voor de komende jaren vergt enerzijds financiële middelen en anderzijds een personeelsondersteuning.

A. Financiële planning

In het kader van de financiële beleidsplanning 2007-2012 staan, naast de middelen vastgelegd in het jaarlijks budget, twee grootscheepse culturele projecten met belangrijke financiële implicaties vermeld die concreet vorm zullen krijgen in deze beleidsperiode.

Bibliotheek Zonnebeke

De uitwerking van het nieuwe bibliotheekproject werd opgestart in de voorbije legislatuur. De uitwerking van het concept en de concrete aanpak kreeg vorm in 2005-2006. De aanvang van de realisatie van het project startte in het najaar 2006. De volledige afwerking (zowel infrastructuur als inkleding van de diverse bibliotheekruimten) is gepland voor het najaar van 2008.

Het totale budget voor afwerking (schilderwerken, aankoop meubilair en realisatie en inrichting Openbare Computerruimte) dat gepland is in deze periode wordt geraamd op € 229.400.

De investeringen in de hard- en software van de Openbare Computerruimte opent ook perspectieven in het kader van het levenslang leerproces (in eerste fase budget voorzien van € 18.000).

Met deze investering wordt ook een bibliotheek uitgewerkt die inspeelt op en beantwoordt aan de verwachtingen van de 21ste eeuw en die ook voorzien is op mogelijke groei.

Project OC Beselare

Beselare is de enige deelgemeente die nog niet beschikt over een aangepaste culturele infrastructuur. De realisatie van dit project is voorzien in 2008 en 2009. Een aanzet wordt gegeven in 2007 met de architectuuropdracht (ereloon architect van €150.000 - budget 2007)

Jaarbudget

Voor de komende jaren beschikt dienst cultuur en bibliotheek over een budget die een beperkte jaarlijkse groei kent van 3%.

Het personeelsbudget is de grootste uitgavenpost, maar daartegenover staat een jaarlijkse subsidiëring van het personeel. Enerzijds wordt de cultuurbeleidscoördinator gefinancierd en anderzijds wordt een deel van de personeelskosten van de bibliotheek terug gegeven via subsidies.(totale personeelskosten cultuur en bibliotheek: € 344.113 - subsidies voor personeelskosten €150.346.

Het onderhoud en vooral de energiekosten van de diverse gemeentelijke gebouwen die gebruikt worden voor culturele doeleinden happen een flink stuk uit budget.(€ 11.770 energiekosten bibliotheek - €42.550 energiekosten culturele infrastructuur - totaalbudget € 54.320)

Zowel de bibliotheek als de dienst cultuur krijgen een behoorlijk budget om hun werking te financieren. De bibliotheek krijgt jaarlijks een budget van € 50.000 voor de aankoop van boeken en AVM, de culturele dienst ontvangt € 62.500 voor de ontplooiing van zijn totale werking.

De bijdrage aan het intergemeentelijk samenwerkingsverband CO7 (aandeel gemeente Zonnebeke - €3.570) is beperkt in functie van de return die verkregen wordt.

De gemeente opteert duidelijk om het verenigingsleven niet te betoelagen, maar kiest ervoor om hen gratis gebruik te laten maken van infrastructuur en materiaal. Enkel de 3 muziek-

maatschappijen ontvangen een toelage voor hun werking (€ 7.437 toelage voor drie muziekverenigingen).

De inkomsten worden vooral gegenereerd uit personeelstoelage van overheidswege (€66.361 personeelssubsidies voor dienst cultuur - €83.985 personeelssubsidies voor bibliotheek) en een deel inkomsten dat voortkomt uit het activiteitenaanbod.

Het cultuurbudget laat toe om een culturele werking op te zetten complementair aan het regiogebeuren.

De gemeente heeft niet geopteerd om een groot gemeenschapscentrum te bouwen waar grote podiumactiviteiten kunnen doorgaan. De nabijheid van grote centra in de onmiddellijke omgeving van Zonnebeke speelt in op die witte vlekken.

B. Personeelsformatie

Met een minimum aan middelen een maximum aan rendement halen, dit is de leuze die de gemeente hanteert inzake de personeelsformatie op cultureel vlak.

De dienst cultuur beschikt over een fulltime cultuurbeleidscoördinator die voor een aantal taken vooral op vlak van informatie en communicatie kan terugvallen op de communicatieambtenaar.

Daarnaast beschikt de dienst over een fulltime arbeider, die vooral instaat voor de logistieke ondersteuning van de activiteiten en daarnaast nog twee deeltijdse poetsvrouwen die het onderhoud van de infrastructuur voor hun rekening nemen.

Naast de bibliothecaris die de leiding van de bibliotheek op zich neemt werken nog vier deeltijdse medewerkers in contractueel verband en twee halftijdsen in het kader van een tewerkstellingsproject. Daarnaast is nog een halftijdse poetsvrouw aan de slag voor het onderhoud.

Investeren in bijkomend personeel weegt zwaar door op het budget. Daarom opteert het beleid in een intensieve vorming van zijn personeel. Op een directe manier wordt de kwaliteit van het personeel verhoogd.

Participatie in CO₇-verband

De deelname aan de CO₇-werking heeft ook implicaties op de lokale culturele werking. Zowel de cultuurbeleidscoördinator als de bibliothecaris participeren op een actieve manier aan de regiowerking.

Voor bepaalde initiatieven fungeren de ambtenaren als trekker (cfr OMD) of participeren ze mee in begeleiding van projecten.

In 2008 zal het CO₇-secretariaat gerund worden door de gemeente Zonnebeke. De personeelsbijdrage is een fundamentele bijdrage in de werking, die soms zijn weerslag heeft op de lokale werking.

De financiële bijdrage tot het gebeuren is eerder beperkt de €0,3 per inwoner is minimaal ten opzichte van de return die verkregen wordt (personeels of projectondersteuning bij bepaalde activiteiten). Er dient rekening gehouden te worden met een gevoelige verhoging van de CO₇-bijdrage voor de komende jaren (actuele financiële bijdrage €3.570).

Inhoudstafel

Woord vooraf	1
Hoofdstuk I : Proces van Beleidsplanning	2
I. Beschrijving van de communicatie en de participatieacties	2
II. Communicatie en inspraak	
A. De regiegroep	
B. Slokje cultuur	
C. Bevoorrechte getuigen	
D. Info Zonnebeke en gemeentelijke website	
E. Communicatie met de gemeentelijke adviesraden	
F. Media	
G. CO ₇	
H. Afstemming op andere beleidsplannen	
III. Communicatieplan	4
Hoofdstuk II : Situatieschets	5
I. Geografisch	5
II. Demografisch	5
III. Bestuurlijk	6
IV. Cultuurbeleid	6
V. Culturele veld	7
A. Gemeentelijke initiatieven	7
1. Dienst cultuur	
2. Bibliotheek	
3. Memorial Museum Passchendaele 1917	
4. Monumentenzorg	
B. Intergemeentelijke samenwerking: van CZW tot CO ₇	9
C. Privé-initiatieven	10
1. De Oude Kaasmakerij	
2. Heksenstoet en Kaasfeesten	
3. Verenigingen	
4. Amateurkunsten	
5. Cultuurraad	
VI. Communicatie	11
1. Info Zonnebeke	
2. Culturele jaarthema's	
3. Infobrochure 60-plussers	
4. Website: www.zonnebeke.be	
5. Teletekst WTV/Focus	
6. Infopanelen langs invalswegen	
7. Media	
VII. Overleg	12
1. De gemeentelijke adviesraad voor cultureel beleid	
2. Overlegorgaan culturele infrastructuur	
3. Bibliotheekcommissie	
4. Cel Vrije Tijd & Cultuur	

Hoofdstuk III : Missie en visie op het gemeentelijk cultuurbeleid	13
I. Missie	13
II. Visie	13
Hoofdstuk IV : Beleidsthema's : SWOT-analyse, strategische en operationele doelstellingen, middelen	15
A. Gemeenschapsvorming	15
I. Swot-analyse	15
II. Strategische en operationele doelstellingen, middelen	15
B. Erfgoed	18
I. Swot-analyse	18
II. Strategische en operationele doelstellingen, middelen	19
C. E-cultuur	23
I. Swot-analyse	23
II. Strategische en operationele doelstellingen, middelen	23
D. Interculturaliseren	25
E. Levenslang leren	26
I. Swot-analyse	26
II. Strategische en operationele doelstellingen, middelen	26
F. Cultuurparticipatie en cultuurspreiding	28
I. Swot-analyse	28
II. Strategische en operationele doelstellingen, middelen	28
Hoofdstuk V : Afspraken rond uitvoeren, evalueren en bijsturen van het cultuur- beleidsplan	30
Hoofdstuk VI : Ondersteuning van het culturele werk door de gemeente	32
A. Financiële planning	32
B. Personeelsformatie	33
Inhoudstafel	34